

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 15 stycznia 2016 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., na podstawie art. 84 ust. 8 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 r., poz. 121 z późn. zm.), odmówił B. O. odstąpienia od żądania zwrotu kwoty nienależnie pobranych świadczeń w łącznej kwocie 3.800,00 zł. W uzasadnieniu do wskazanych wyżej decyzji organ rentowy podniósł, że w odniesieniu do wnioskodawczynie nie zachodzą przesłanki do uwzględnienia wniosku bowiem zarówno okresowy brak osiągania dochodów, jak i ponoszenie kosztów związanych z utrzymaniem mieszkania i leczeniem nie uzasadnia odstąpienia od żądania zwrotu zadłużenia; nadto wnioskodawczynie nie przedłożyła żadnych dokumentów potwierdzających istnienie przeciwwskazań do zatrudnienia.

(decyzja k.25 – 25 odwrót akt ZUS).

B. O. uznała powyższą decyzję za krzywdzącą i w dniu 10 lutego 2016 r. złożyła od niej odwołanie zaskarżając ją w całości i wnosząc o jej zmianę poprzez orzeczenie o braku obowiązku zwrotu pobranego zasiłku chorobowego. W uzasadnieniu odwołania skarżąca zarzuciła organowi rentowemu bagatelizowanie jej sytuacji zdrowotnej i finansowej, które jest problemem w jej codziennej egzystencji i obciążeniem dla jej rodziny.

(odwołanie k. 3 – 3 odwrót)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie, wywodząc jak w uzasadnieniu decyzji.

(odpowiedź na odwołanie k. 8 – 8 odwrót)

Na rozprawie w dniu 2 marca 2017 r. B. O. poparła odwołanie, natomiast pełnomocnik organu rentowego wniósł o jego oddalenie. Wnioskodawczynie wskazała, że jest zainteresowana jedynie odstąpieniem od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości, nie chce odstąpienia od żądania zwrotu w części, odroczenia terminu płatności czy rozłożenia na raty, gdyż nie posiada środków na ich uregulowanie.

(e-protokół z rozprawy z 02.03.2017 r., czas nagrania: 00:00:49 – 00:01:06, 00:16:18 – 00:18:04 płyta CD – k. 28)

Sąd Okręgowy w Łodzi ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawczynie urodziła się w dniu (...)

(okoliczność bezsporna)

Decyzją z dnia 2 sierpnia 2000 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Ł. Inspektorat w K. zobowiązał B. O. do zwrotu nienależnie pobranego zasiłku chorobowego w wysokości 4.719,50 zł oraz świadczenia rehabilitacyjnego w wysokości 4.242 zł wraz z odsetkami w kwocie 1.580 zł naliczonymi do dnia wydania ww. decyzji.

(decyzja k.1 – 2 akt ZUS)

Wnioskodawczynie nie wniosła odwołania od powyższej decyzji.

(okoliczność bezsporna)

W dniu 17 listopada 2015 r. B. O. wystąpiła do organu rentowego z wnioskiem o odstąpienie od żądania zwrotu nienależnie pobranych świadczeń z funduszu chorobowego w łącznej kwocie 3.800 zł. W uzasadnieniu wniosku B. O. wskazała, że od 2010 r. jest osobą bezrobotną, bez prawa do zasiłku, jej stan zdrowia nie pozwala na podjęcie jakiejkolwiek pracy fizycznej, a sytuacja majątkowa uniemożliwia spłatę zadłużenia.

(wniosek z 17.11.2015 r. – k. 6 akt ZUS)

Od dnia 18 lutego 2010 r. nadal wnioskodawczyni jest zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w K. jako osoba bezrobotna.

(zaświadczenie z PUP z 16.11.2015 r. – k. 13 akt ZUS;

zeznania wnioskodawczyni – e-protokół z rozprawy z 02.03.2017 r., czas nagrania: 00:01:07 – 00:25:17 i 00:27:07, płyta CD – k. 28)

Wnioskodawczyni nie uzyskuje żadnych dochodów z jakichkolwiek źródeł, Nie ma prawa do zasiłku dla bezrobotnych i nie korzysta ze świadczeń z pomocy społecznej.

(zeznania wnioskodawczyni – e-protokół z rozprawy z 02.03.2017 r., czas nagrania: 00:01:07 – 00:25:17 i 00:27:07, płyta CD – k. 28)

Prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem oraz 33-letnią córką. Mąż wnioskodawczyni nie ma stałego zatrudnienia, czasem (4-5 razy w roku) na podstawie umowy zlecenia zajmuje się filmowaniem wesel. Mąż wnioskodawczyni posiada zadłużenie z tytułu należności alimentacyjnych. Córka wnioskodawczyni pracuje za wynagrodzeniem w wysokości ok. 1.500 zł. Skarżąca nie pracuje od 7 lat, gdyż uważa, że nie pozwala jej na to stan zdrowia. Mieszka z mężem, córką oraz 7-letnim wnukiem w domu o powierzchni 120 m² usytuowanym na nieruchomości stanowiącej wyłączną własność jej męża. Do przedmiotowej nieruchomości skierowana jest egzekucja sądowa zadłużenia alimentacyjnego męża wnioskodawczyni. Toczy się postępowanie sądowe o ustanowienie rozdzielnosci majątkowej i podział majątku wspólnego pomiędzy wnioskodawczynią i jej mężem. W gospodarstwie domowym wnioskodawczyni bieżące opłaty są regulowane, czasami z opóźnieniem, dzięki pomocy dzieci wnioskodawczyni.

Wnioskodawczyni jest, wraz ze swoim synem, współwłaścicielem samochodu osobowego.

(zeznania wnioskodawczyni – e-protokół z rozprawy z 02.03.2017 r., czas nagrania: 00:01:07 – 00:25:17 i 00:27:07, płyta CD – k. 28)

Wnioskodawczyni cierpi na chorobę zwyrodnieniową kolana lewego oraz entezopatię rozciągnięta podszwowego lewego (tzw. ostroga piętowa). Ww. dolegliwości wnioskodawczyni leczy w poradni ortopedycznej.

(zaświadczenie lekarskie z 07.12.2015 r. – k. 6)

B. O. ma także dyskopatię kręgow w odcinku szyjnym i lędźwiowym kręgosłupa. W związku z ww. schorzeniami wnioskodawczyni została skierowana na zabieg operacyjny. Skarżąca nie posiada orzeczenia o niepełnosprawności, nie ma prawa do renty.

(zeznania wnioskodawczyni – e-protokół z rozprawy z 02.03.2017 r., czas nagrania: 00:01:07 – 00:25:17 i 00:27:07, płyta CD – k. 28)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o dokumentację zgromadzoną w aktach organu rentowego oraz dokumenty przedłożone w toku postępowania odwoławczego, a także na podstawie osobowego źródła dowodowego w postaci zeznań wnioskodawczyni. Zgromadzonym w toku postępowania dowodowym dowodom Sąd przyznał w pełni walor wiarygodności uznając, że mogą one stanowić podstawę ustaleń faktycznych w przedmiotowej sprawie. Ich moc dowodowa, prawdziwość i rzetelność nie była kwestionowana przez żadną ze stron postępowania, zaś Sąd nie znalazł podstaw do podważenia ich wiarygodności z urzędu. Z uwagi na niespornosc ustalonego stanu faktycznego sprawy Sąd uznał ww. materiał dowodowy za wystarczający do rozstrzygnięcia przedmiotowej sprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie jest niezasadne i podlega oddaleniu.

Stosownie do treści przepisu art. 84 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U.2016.963 ze zm.) osoba, która pobrała nienależne świadczenie z ubezpieczeń społecznych, jest obowiązana do jego zwrotu, wraz z odsetkami, w wysokości i na zasadach określonych przepisami prawa cywilnego, z uwzględnieniem ust. 11.

2. Za kwoty nienależnie pobranych świadczeń uważa się:

1) świadczenia wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty w całości lub w części, jeżeli osoba pobierająca świadczenie była pouczona o braku prawa do ich pobierania;

2) świadczenia przyznane lub wypłacone na podstawie nieprawdziwych zeznań lub fałszywych dokumentów albo w innych przypadkach świadomego wprowadzania w błąd organu wypłacającego świadczenia przez osobę pobierającą świadczenia.

3. Nie można żądać zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń z ubezpieczeń społecznych za okres dłuższy niż ostatnie 12 miesięcy, jeżeli osoba pobierająca świadczenia zawiadomiła organ wypłacający świadczenia o zajściu okoliczności powodujących ustanie prawa do świadczeń albo wstrzymanie ich wypłaty, a mimo to świadczenia były nadal wypłacane, a w pozostałych przypadkach - za okres dłuższy niż ostatnie 3 lata.

4. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń ustalone prawomocną decyzją oraz kwoty odsetek i kosztów upomnienia, zwane dalej "należnościami z tytułu nienależnie pobranych świadczeń", podlegają potrąceniu z wypłacanych świadczeń, a jeżeli prawo do świadczeń nie istnieje - ściągnięciu w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji, z zastrzeżeniem ust. 8c. (...)

8. Zakład może odstąpić od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń w całości lub w części, odroczyć termin ich płatności albo rozłożyć je na raty, jeżeli:

1) zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności lub

2) kwota nienależnie pobranych świadczeń nie przewyższa kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji (...)

Na wstępie wskazać należy, że dopiero po prawomocnym rozstrzygnięciu kwestii nienależnie pobranych świadczeń strona może domagać się aby organ rentowy odstąpił od żądania ich zwrotu. Podobnie orzekł Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 18 stycznia 2010 r. (II UK 168/09; LEX nr 583810), w którym stwierdził, że dopóty, dopóki nie zostanie prawomocnie rozstrzygnięte, czy kwoty, których zwrotu żąda organ rentowy, można uznać za nienależnie pobrane, nie ma możliwości zastosowania przepisu art. 138 ust. 6 ustawy z 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Nie ulega wątpliwości, że w odniesieniu do ubezpieczonej B. O. prawomocnie rozstrzygnięto już (decyzją z dnia 2 sierpnia 2000 r.), że kwota, której zwrotu żąda organ rentowy, stanowi nienależnie pobrane świadczenie. Z uwagi na powyższe kognicja Sądu w przedmiotowym postępowaniu ogranicza się wyłącznie do oceny zasadności zaskarżonej decyzji ZUS w aspekcie regulacji art. 84 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, dotyczącej instytucji odstąpienia od żądania zwrotu kwot świadczeń nienależnie pobranych (por. wyrok SN z dnia 15 grudnia 2009 r., II UK 147/09; uchwałę SN z dnia 9 marca 2006 r., II UZP 1/06 - OSNP 2006/13-14/217; uchwałę SN z dnia 3 czerwca 2000 r., III ZP 15/00 - OSNAPiUS 2000/23/864, wyrok SN z dnia 2 lutego 2012 r., III UK 47/11 – Legalis nr 490646).

Z treści powołanego przepisu wynika, że odstąpienie od żądania zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń nastąpić może jedynie w szczególnie uzasadnionych przypadkach. Ustawa nie wskazuje, nawet przykładowo, przypadków, kiedy odstąpienie od żądania zwrotu kwot nienależnie pobranych świadczeń może nastąpić, dając tym samym możliwość indywidualnej oceny każdej konkretnej sprawy. Pewną wskazówką dla stosujących powyższy

przepis, organu rentowego oraz sądu, jest jednak niewątpliwie użycie przez ustawodawcę sformułowania „szczególnie uzasadnione okoliczności”, które wskazuje, że rezygnacja z poboru nienależnie pobranych świadczeń może mieć miejsce jedynie wyjątkowo, gdy sytuacja osoby zobowiązanej jest na tyle trudna, że domaganie się od niej zwrotu określonych kwot godziłoby w poczucie solidarności z tą osobą w wyjątkowym przypadku, trudnym do sprostania przez przeciętnego obywatela.

O wyjątkowości powyższej instytucji świadczy również przewidziane w tym przepisie zróżnicowanie form odstąpienia od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń. Odstąpienie całościowe jest formą o konsekwencjach co do ubezpieczonego i co do środków Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (których ZUS jest dysponentem) najdalej idącą. Odstąpienie od żądania zwrotu w całości jest rozstrzygnięciem wyjątkowym nawet w ramach kompetencji Zakładu, która już co do zasady - jak to wyżej wskazano - jest wyjątkowa. Chodzi o przypadek o głębokim nasyceniu „szczególnie uzasadnionych okoliczności”, takich, że dla uwzględnienia uzasadnionego szczególnymi okolicznościami interesu ubezpieczonego nie wystarczy ani „odstąpienie” w części, ani odroczenie terminu płatności zobowiązania ubezpieczonego ani rozłożenie należności na raty.

Ponadto należy mieć na względzie, iż sformułowanie tego artykułu wskazuje jednoznacznie, że jest to przepis o charakterze wyjątkowym, a zatem nie może być interpretowany rozszerzająco. Środki Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, jako środki publiczne podlegają ochronie, dlatego przepis art. 84 ust. 8 musi być stosowany w szczególnie trudnych i wyjątkowych sytuacjach. W przeciwnym wypadku ochrona środków funduszu byłaby iluzoryczna.

Te okoliczności, o których mowa w art. 84 ust. 8 ustawy systemowej, dotyczą szczególnej sytuacji ubezpieczonego (osobistej, rodzinnej, majątkowej), która uzasadnia jedną z przewidzianych form „odstąpienia” od realizacji ustalonego prawomocnie zobowiązania. „Szczególnie uzasadnione okoliczności”, o których mowa w art. 84 ust. 8 pkt 1 ustawy systemowej muszą zatem dotyczyć możliwości wykonania obowiązku zwrotu nienależnie pobranego świadczenia (wyrok SN z dnia 2 lutego 2012 r., III UK 47/11 – Legalis nr 490646).

W ramach katalogu przykładowych okoliczności uzasadniających stosowanie ulg wskazuje się: brak majątku, z którego możliwe byłoby dochodzenie od osoby zobowiązanej zwrotu świadczeń; ustalenie, że w przypadku zwrotu świadczeń osoba zobowiązana lub osoby pozostające na jej utrzymaniu zostałyby pozbawione niezbędnych środków utrzymania; ciężką chorobę powodującą niezdolność do pracy lub niepełnosprawność osoby zobowiązanej, członka jej rodziny lub innej osoby pozostającej na jej utrzymaniu; wiek osoby zobowiązanej; zdarzenia losowe (kradzież, wypadek, pożar, powódź, inne klęski żywiołowe) powodujące szczególne trudności w sytuacji materialnej osoby zobowiązanej. Dokonując oceny ich występowania należy kierować się stanem majątkowym i rodzinnym dłużnika, jak też realną możliwością zwrotu, w tym możliwością podjęcia pracy pozwalającej na zwrot świadczeń (tak Sąd Najwyższy m.in. w wyroku z dnia 15 grudnia 2009 r., II UK 147/09, LEX nr 577846 oraz Sad Apelacyjny w Łodzi w wyroku z 3 października 2014 r., III AUa 2591/13, Legalis nr 1092926).

W tym miejscu wskazać również należy, że zgodnie z art. 6 k.c. to na wnioskodawczyni spoczywał ciężar dowodowy w niniejszej sprawie. Oparcie polskiej procedury cywilnej na zasadzie kontradyktoryjności jedynie w wyjątkowych przypadkach dozwala Sądowi na podjęcie czynności mających na celu pobudzenie inicjatywy stron, a zasadą w tym zakresie jest samodzielne dążenie uczestników postępowania do wykazania prawdziwości podnoszonych twierdzeń. Jeżeli twierdzenie istotne dla rozstrzygnięcia nie zostanie udowodnione, to o merytorycznym rozstrzygnięciu sprawy decyduje rozkład ciężaru dowodu. Zatem strona, na której spoczywa ciężar dowodu, ponosi ryzyko ujemnych skutków niedopełnienia swoich obowiązków w tym zakresie. Sąd Okręgowy uznał również, zgodnie z poglądem wyrażonym przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 17 grudnia 1996 roku, iż nie jest zarówno zobowiązany, jak i uprawniony do przeprowadzenia dochodzenia w celu uzupełnienia lub wyjaśnienia twierdzeń stron i wykrycia środków dowodowych pozwalających na ich udowodnienie ani też do przeprowadzenia z urzędu dowodów zmierzających do wyjaśnienia okoliczności istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 232 k.p.c.). Obowiązek przedstawienia dowodów spoczywa na stronach (art. 3 k.p.c.), a ciężar udowodnienia faktów mających dla rozstrzygnięcia sprawy istotne znaczenie (art. 227 k.p.c.) spoczywa na stronie, która z faktów tych wywodzi skutki prawne (patrz wyrok SN z dnia 17 grudnia 1996 roku, I CKU 45/96, OSNC 1997/6-7/76).

W przedmiotowej sprawie wnioskodawczyni jasno wskazała, że wnosi o odstąpienie od obowiązku zwrotu nienależnych świadczeń w całości i tylko ta forma rozstrzygnięcia ją interesuje. W ocenie Sądu Okręgowego w niniejszej sprawie w dacie wydania zaskarżonej decyzji z dnia 15 stycznia 2016 r., brak było podstaw do zastosowania w odniesieniu do skarżącej dobrodziejstwa przewidzianego w art. 84 ust. 8 cytowanej ustawy. B. O. nie wykazała (nie udowodniła), że zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności w rozumieniu art. 84 ust. 8 pkt 1 cytowanej ustawy.

Z poczynionych w toku postępowania przez Sąd ustaleń wynika, że wnioskodawczyni posiada majątek ruchomy w postaci samochodu osobowego, którego jest współwłaścicielem i który może stanowić ewentualne źródło środków finansowych na spłatę jej zobowiązania z tytułu zwrotu pobranego nienależnie świadczenia z ubezpieczeń społecznych. Dla powyższego ustalenia bez znaczenia są wyjaśnienia skarżącej o tym, że jest tylko wpisana jako współwłaściciel tego pojazdu po to, aby uniknąć wyższych składek na jego ubezpieczenie.

Podkreślić także należy, iż chociaż sąd bierze pod uwagę przede wszystkim sytuację wnioskodawczyni, to nie może tracić przy tym z pola widzenia także sytuacji finansowej członków rodziny pozostających z nią we wspólnym gospodarstwie domowym. Wnioskodawczyni prowadzi wspólne gospodarstwo domowe z mężem, który jest właścicielem nieruchomości zabudowanej domem mieszkalnym o powierzchni 120 m² oraz 33-letnią pracującą córką i jej 7-letnim synem. Mąż wnioskodawczyni nie ma stałego zatrudnienia, jednak kilka razy w roku wykonuje prace dorywcze na podstawie umowy zlecenia polegające na filmowaniu wesel. Gdyby sytuacja finansowa rodziny wnioskodawczyni była tak zła, jak chciałaby to przedstawić ubezpieczona, to z całą pewnością jej mąż oraz ona sama czyniliby większe starania w poszukiwaniu pracy. Tymczasem wnioskodawczyni nie pracuje od 7 lat, gdyż uważa, że nie pozwala jej na to stan zdrowia. Jednocześnie nie podjęła w tym zakresie żadnych innych działań – nie ma orzeczenia o stopniu niepełnosprawności, po odmowie przyznania jej prawa do renty w 2010 roku, do chwili obecnej nie wystąpiła o przyznanie takiego świadczenia ponownie. Nie korzysta z pomocy społecznej. Przy aktywnym udziale dzieci wnioskodawczyni w jej gospodarstwie domowym, bieżące opłaty związane z utrzymaniem są jednak (choć opóźnieniem) regulowane. Z zeznań wnioskodawczyni nie wynika także, aby brak zatrudnienia jej męża spowodowany był obiektywnymi, niemożliwymi do przezwyciężenia przeszkodami. Przeciwnie – wnioskodawczyni zeznała, że „mąż się strasznie rozleniuchował”.

W ocenie Sądu Okręgowego zgromadzony materiał dowodowy nie dał również podstawy do uznania, że skarżąca cierpi na ciężką chorobę powodującą jej niezdolność do pracy lub jej niepełnosprawność. B. O. wykazała jedynie przy pomocy zaświadczenia lekarskiego, że cierpi na chorobę zwyrodnieniową kolana lewego oraz entezopatię rozciągnięta podeszwy lewego (tzw. ostroga piętowa), które to dolegliwości leczy w poradni ortopedycznej. Nadto wnioskodawczyni uskarża się na dyskopatię kręgow w odcinku szyjnym i lędźwiowym kręgosłupa. Stan zdrowia nie skłonił jednak wnioskodawczyni do ubiegania się o orzeczenie o niepełnosprawności, czy też renty z tytułu niezdolności do pracy. W ocenie Sądu schorzenia, na które uskarża się wnioskodawczyni występują u znacznej części populacji osób czynnych zawodowo i nie mogą być utożsamiane ze stanem niezdolności do pracy.

Za okoliczność szczególnie uzasadnioną w rozumieniu przepisu art. 84 ust 8 pkt 1 cytowanej ustawy nie sposób również uznać wieku wnioskodawczyni, która liczy sobie 55 lat. Wiek ten w obecnych realiach życia należy uznać za mieszczący się w okresie pełnej aktywności zawodowej i umożliwiający (choć z pewnością nie bez pewnych trudności) podjęcie zatrudnienia.

Podkreślić również należy, że wnioskodawczyni nie posiada innych zadłużeń poza należnościami na rzecz ZUS, które byłaby zobowiązana spłacać, a nadto, że wysokość zadłużenia z tytułu zwrotu nienależnie pobranych świadczeń nie jest kwotą, której wysokość czyni jej spłatę niemożliwą przy rozłożeniu jej na raty w dłuższym okresie czasu. Wnioskodawczyni oświadczyła jednak, że taką formą ulgi w spłacie nie jest zainteresowana.

Jednocześnie sąd nie miał możliwości zastosowania dobrodziejstwa rozłożenia dochodzonej kwoty na raty z uwagi na brak decyzji organu rentowego w tym przedmiocie. Sąd podzielił w tym zakresie stanowisko wyrażone np. w wyroku Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 23 maja 2012 r.. w sprawie III AUa 1603/11, gdzie podkreślono, iż „Sąd rozpoznający odwołanie od decyzji odmawiającej odstąpienia od żądania odsetek naliczonych od nienależnie

pobranego świadczenia, nie może orzekać o zastosowaniu wobec dłużnika innej ulgi w postaci rozłożenia należności z tytułu odsetek na raty. Dochodzenie bezpośrednio przed Sądem roszczenia w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych, co do którego nie została uprzednio wydana decyzja przez organ rentowy, jest niedopuszczalne.”

Biorąc pod uwagę analizę sytuacji osobistej, rodzinnej i majątkowej ubezpieczonej, Sąd nie ma wątpliwości, że jest ona w stanie dokonać spłaty należnej organowi rentowemu sumy. Zdaniem Sądu, celem powołanych wyżej przepisów nie jest zwalnianie zobowiązanych z obowiązku zwrotu należności w każdej sytuacji, gdy ich uiszczenie wymagałoby restryktywniejszego gospodarowania osiąganymi dochodami lub większej aktywności zawodowej, lecz pomoc obywatelom w wyjątkowych, szczególnie trudnych przypadkach. Należy dodać, że nawet okresowy brak środków finansowych nie daje podstawy do zastosowania dobrodziejstwa wskazanego przepisu zwłaszcza, że dotyczy spłaty nienależnie pobranych świadczeń, które są zobowiązaniami o charakterze publicznoprawnym.

Reasumując, Sąd Okręgowy doszedł do przekonania, że ustalona w niniejszej sprawie sytuacja osobista, rodzinna i zdrowotna wnioskodawczynie, oceniana na datę wydania zaskarżonej decyzji, nie uzasadnia wniosku, że w odniesieniu do wnioskodawczynie zachodzi szczególnie uzasadniony przypadek w rozumieniu art. 84 ust. 8 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, tym bardziej, że po stronie zobowiązanej nie zaistniały żadne losowe i niezależne od niej okoliczności uniemożliwiające jej realizację obowiązku bez uszczerbku dla egzystencji jej i jej rodziny.

Jedynie na marginesie powyższych rozważań Sąd Okręgowy pragnie wskazać, że późniejsza (po dacie wydania zaskarżonej decyzji) zmiana okoliczności może stanowić przedmiot ponownej oceny organu rentowego w nowym postępowaniu wywołanym na skutek nowego wniosku w przedmiocie odstąpienia od żądania zwrotu należności z tytułu nienależnie pobranych świadczeń.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., odwołanie oddalił.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem doręczyć wnioskodawczynie .

/RP/